

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Введення в археологію»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Соціальна антропологія
Кількість кредитів ЄКТС	4
Тривалість викладання	2 семестр (4 чверть)
Заняття:	
Лекції	3 години на тиждень
Практичні заняття	2 години на тиждень
Мова викладання	Українська
Кафедра, що викладає	Історії та політичної теорії

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4222>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти
Онлайн-консультації: електронна пошта

	Тесленко Дмитро Леонідович Посада: доцент кафедри історії та політичної теорії Вчений ступінь: кандидат історичних наук
	Персональна сторінка: https://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/teslenko.php
	Електронна пошта: teslenko.dmitri@gmail.com Кабінет: 1/63

1. Анотація до курсу

Курс орієнтований на ознайомлення студентів освітньої програми «Соціальна антропологія» з основами археологічних знань та технікою і методикою археологічних досліджень. Після проходження теоретичної підготовки передбачена практична участь здобувачів вищої освіти в проведенні археологічних розкопок.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – надати студентам необхідний обсяг знань для уміння самостійно реконструювати історичний розвиток людських спільнот на підставі речових джерел та розпізнавати за окремими ознаками належність пам'яток до конкретних археологічних культур та історичних діб.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів з теоретичними основами демографії;
- вивчити методику демографічного аналізу та інтерпретації результатів соціально-демографічних обстежень;
- здобути знання про сучасні демографічні тенденції у світі та Україні.

3. Результати навчання

- знати основні досягнення сучасної науки у галузі вивчення давньої історії України на тлі головних зрушень в історії суспільств та природи;
- усвідомлювати концепції сучасних вчених про етапи антропо- і соціогенезу людства; причини та наслідки виникнення відтворювального господарства, значущість якого підкреслено терміном «неолітична революція»;
- усвідомлювати новітні концепції про взаємовідносини кочового та осілого населення на території України, про походження слов'ян та їх матеріальну культуру;
- вміти самостійно опрацьовувати археологічну літературу публікаційного та теоретичного рівнів;
- усвідомлювати особливості соціально-економічного та політичного розвитку осілого та кочового населення доби міді-бронзи та раннього залізного віку;
- засвоїти головні напрямки етнокультурних процесів за доби палеоліту, мезоліту, неоліту, енеоліту, бронзового та раннього залізного віків, на теренах України та Східної Європи;
- вміти під час проходження навчальної практики скласти опис археологічної пам'ятки.

4. Структура курсу

Лекції
1. Об'єкт та предмет археологічної науки. Головні різновиди археологічних пам'яток.
2. Розвиток археології за часів Російської імперії, СРСР та незалежної України
3. Методика ведення археологічних розвідок та розкопок
4. Археологія доби палеоліту та мезоліту
5. Археологія неоліту
6. Археологія доби бронзи
7. Скіфо-сарматська археологія
8. Доба раннього середньовіччя. Археологічні культури I тис. н. е.
9. Археологія доби Київської держави.
10. Археологія Другої світової війни на території України.
11. Законодавча база та робота місцевих органів стосовно охорони археологічних пам'яток
Практичні заняття
1. Археологія енеоліту
2. Антична археологія Північного Причорномор'я
3. Археологія козацької доби.
4. Сучасні теорії в археології

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів за теоретичною та практичною частиною складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за практичну частину (оцінюється максимально у 60 балів) та за теоретичну частину (оцінюється максимально у 40 балів). Практична частина включає оцінювання відповідей на практичних заняттях та виконання індивідуальних завдань. Теоретична частина включає оцінювання підсумкової контрольної роботи. Загалом за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

6.3. Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Іспит відбувається у формі письмової роботи за програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів за іспит: 100.

6.4. Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю:

100% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь правильна, обґрунтована, осмислена, засвідчує вільне володіння матеріалом;

80% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь правильна, проте містить окремі несуттєві неточності;

60% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь містить суттєві неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена;

40% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь неповна, містить грубі помилки;

20% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь фрагментарна, містить окремі правильні елементи;

0% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь відсутня.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика

щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <https://inlnk.ru/xvgyx>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту і бути зареєстровані на дистанційний курс «Введення в археологію» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4222>).

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Введення в археологію» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4222>).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або на форум дистанційного курсу.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Введення в археологію».

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Археологія України: Курс лекцій: Навч. посібник / Л.Л. Залізняка, О.П. Моця, В.М. Зубар та ін.; за ред. Л.Л. Залізняка. — К.: Либідь, 2005.
2. Братченко С.Н. Донецька катакомбна культура раннього етапу. – Луганськ, 2001.
3. Винокур І.С., Телегін Д.Я. Археологія України. – К., 1997.

4. Давня історія України. – Т.1. – К., 1997; Т.2. – К., 1999; Т.3. – К., 2000.
5. Залізняк Л.Л. Передісторія України X-V тис. до н. е. – К., 1998.
6. Історія української культури: В 5 т. – Т.І. – К., 2001.
7. Міхєєв В.К., Шрамко Б.А. Археологія залізного віку Східної Європи: Навч. посібник. – Х., 2000.
8. Отрощенко В.В. Проблеми періодизації культур середньої та пізньої бронзи півдня Східної Європи (культурно-стратиграфічні зіставлення). – К., 2001.
9. Приходнюк О.М. Степове населення України та східні слов'яни (друга половина I тис. н. е.). – Київ; Чернівці, 2001.